

דף תרגול: מוח ימני, מוח שמאלי – ומה עוד לא נכון?

מהדורה למורה **עולים חדשים**

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהו מיתוס ולמה מיתוסים מתפשטים
- לזהות עובדות מדעיות נכונות על המוח לעומת מיתוסים נפוצים
- לתרגל אוצר מילים הקשור לטקסט מידע לא רציף

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

1. א – בערך 2%
2. ב – גשר עבה של סיבים
3. ב – שהם יצירתיים ורגשיים בלבד
4. ב – שני חצאי המוח פעילים יחד
5. ב – כי המוח צורך הרבה אנרגיה ולא היה נשמר לשווא
6. ב – שילוב של סגנונות עוזר לכולם
7. ג – המוח גמיש לאורך כל החיים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך כתוב בטקסט בחלק 'המוח במספרים'
2. לא נכון – הטקסט אומר שהם נמצאים בחצי השמאלי
3. נכון – כך נכתב בהפרכת מיתוס 2
4. לא נכון – הטקסט אומר שבגיל ההתבגרות יש שינויים גדולים במיוחד
5. לא נכון – הטקסט אומר שמיתוסים מתפשטים כי הם פשוטים ומפתיעים

חלק ג' – השלימו את המשפט

1. אנרגיה
2. מיתוס
3. גשר
4. סריקות
5. חיבורים

חלק ד' – התאימו מיתוס לעובדה

- 1 – ב (כל פעולה מורכבת מפעילה את שני החצאים יחד)
- 2 – ד (כמעט כל אזורי המוח פעילים במהלך היום)
- 3 – א (שילוב של דרכי למידה עוזר לכולם)
- 4 – ג (המוח גמיש ומשתנה לאורך כל החיים)

חלק ה' – סדרו את ציר הזמן

1. רופא צרפתי מגלה קשר בין פגיעה בצד שמאל לבעיות דיבור (1861)
2. מחקרים על חולים עם גשר מוח נותק מראים תפקידים נפרדים לכל חצי (שנות ה-60)
3. סריקות מוח מאפשרות לראות את המוח החי בפעולה (שנות ה-90)
4. מיתוסים רבים על המוח מתחילים להתנפץ בעקבות המחקרים

חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. התלמיד יזהה מיתוס אחד בבירור, יסביר מה האנשים חושבים בטעות, ויציג את הממצא המדעי הנכון מהטקסט, בלשון עצמאית.
2. תשובות אפשריות: מי בדק את הטענה? האם היא פשוטה מדי או מבטיחה פתרון קסם? האם יש מחקר מאחוריה?

כרטיס יציאה – מה לחפש

- מצפים להגדרה: רעיון שאנשים מאמינים בו אך אינו נכון
- תשובה עם מיתוס אחד מתוך הארבעה ועובדה מתאימה מהטקסט
- תשובה שמזכירה פשטות, הפתעה או 'טעם מדעי' שגורמים לאמון

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בשאלת 'לפני הקריאה' בטקסט ולחזור אליה בסוף השיעור לבדיקת שינוי דעה
- מומלץ לעודד תלמידים להצביע מתוך הטקסט על המשפט המדויק התומך בתשובתם
- בחלק הפתוח כדאי לאפשר שיתוף בזוגות לפני כתיבה עצמאית

דף תרגול: מוח ימני, מוח שמאלי – ומה עוד לא נכון?

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בטקסט כתוב על דברים שאנשים חושבים שנכונים לגבי המוח, אבל הם לא נכונים. נלמד מה באמת נכון.

📖 מילון קטן:

מיתוס	סיפור שאנשים מאמינים בו אבל הוא לא נכון
אותות	סימנים קטנים שעוברים ממקום למקום
הגזמה	לתאר משהו גדול יותר ממה שהוא באמת
סריקות	בדיקות שמצלמות את פנים הגוף
רדומים	ישנים, לא פעילים
חזותי	קשור לראייה
מיומנות	יכולת שרכשנו באימון
מופרכת	שהוכח שאינה נכונה

1 חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה אחוז ממשקל הגוף זה המוח?

א) בערך 2% ב) בערך 10% ג) בערך 20% ד) בערך 50%

2. מה מחבר בין הצד הימני לשמאלי?

א) כלי דם ב) גשר עבה של סיבים ג) תאי עצב בודדים ד) אנרגיה

3. מה המיתוס אומר על 'אנשים של מוח ימני'?

א) שהם לא חכמים ב) שהם יצירתיים ורגשיים בלבד ג) שהם משתמשים בכל המוח

ד) שאין להם רגשות

4. אילו חלקים במוח פעילים כשמציירים?

א) רק חצי מוח אחד פעיל ב) שני חצאי המוח פעילים יחד ג) המוח כבוי ד) רק אזור השפה פעיל

5. למה לא ייתכן שרוב המוח לא בשימוש?

א) כי המוח קטן מדי ב) כי המוח צורך הרבה אנרגיה ולא היה נשמר לשווא ג) כי אין מספיק תאי עצב

ד) כי אין מחקרים על זה

6. מה עוזר יותר ללמידה - סגנון אחד או שילוב?

א) לכל אדם סגנון אחד שמשפר הישגים ב) שילוב של סגנונות עוזר לכולם ג) רק סגנון שמיעתי עוזר

ד) אין הבדל בין אנשים

7. עד איזה גיל המוח משתנה?

א) בסוף הילדות ב) בגיל ההתבגרות ג) המוח גמיש לאורך כל החיים ד) בגיל 20

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המוח מכיל כ-86 מיליארד תאי עצב.	☐	☐
2	אצל רוב האנשים אזורי השפה נמצאים בחצי הימני של המוח.	☐	☐
3	נזק לאזור קטן במוח גורם בדרך כלל לקושי מורגש.	☐	☐
4	בגיל ההתבגרות המוח כמעט לא משתנה.	☐	☐
5	מיתוסים מתפשטים כי הם מורכבים וקשים להבנה.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. המוח צורך כחמישית מן ה _____ של הגוף במנוחה.

2. _____ הוא סיפור שאנשים מאמינים בו למרות שאינו נכון.

3. בשנות ה-60 נחקרו חולים שה _____ בין חצאי המוח נותק אצלם.

4. בשנות ה-90 אפשרו _____ מוח לראות את המוח החי בפעולה.

5. בכל פעם שמתרגלים מיומנות, ה _____ בין תאי העצב מתחזקים.

4 חלק ד' – התאימו מיתוס לעובדה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. יש אנשים של מוח ימני ואנשים של מוח שמאלי	___	**א.** שילוב של דרכי למידה עוזר לכולם
2. משתמשים רק ב-10% מהמוח	___	**ב.** כל פעולה מורכבת מפעילה את שני החצאים יחד
3. כל אחד לומד רק בסגנון אחד	___	**ג.** המוח גמיש ומשתנה לאורך כל החיים
4. המוח מפסיק להשתנות בסוף הילדות	___	**ד.** כמעט כל אזורי המוח פעילים במהלך היום

5 חלק ה' – סדרו את ציר הזמן

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	סריקות מוח מאפשרות לראות את המוח החי בפעולה (שנות ה-90)
☐	מיתוסים רבים על המוח מתחילים להתנפץ בעקבות המחקרים
☐	מחקרים על חולים עם גשר מוח נותק מראים תפקידים נפרדים לכל חצי (שנות ה-60)

☐	רופא צרפתי מגלה קשר בין פגיעה בצד שמאל לבעיות דיבור (1861)

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחד מהמיתוסים בטקסט וכתבו: מה המיתוס אומר, ומה המחקר מראה בפועל. השתמשו במילים שלכם.

2. הציעו שתי שאלות שכדאי לשאול כדי לבדוק אם טענה היא מיתוס או עובדה מדעית, בהשראת הטקסט.

כרטיס יציאה

מהו מיתוס, לפי הטקסט?

תנו דוגמה אחת למיתוס על המוח ולעובדה הנכונה מולו.

למה, לפי הטקסט, קל להאמין במיתוסים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀